

Panun pakinoita

Joulumarkkinain kirjallisia alkupaloja.

Tämänvuotisen kirjallisuuden Nobel-palkinnon jaossa kävi poikkeuksellisesti niin, että palkinto todella annettiin henkilölle, jonka mahdollisuudet ainakin kautta Euroopan osattiin ottaa huomioon jo ennen ratkaisua. Palkinto annettiin ranskalaiselle kirjailijalle ja esseistille André Gidélle, joka, vaikkakin jo ikämies, on osannut pitää kirjallisen tuntosormensa aivan valtimolla. Kuten hyvämuistinen lukija tietenkin huomaa, esasi Kaikummekin ennustaa tämän laajoja piirejä kiinnostavan jaon aivan oikein siitä viimeksi ennen valintaa puhuessaan. Tukholman "kirjeenvaihturimme siitä uudisoi" Haaparannan kautta! André Gideliin kohdistuva kirjallinen kritiikki ei aiheuttanekaan maailman lehdistössä samantapaisia hyökkäyviä ja arvostelevia artikkeleita kuin viime vuosien Nobel-palkinnon jaot monessa tapauksessa.

Omassa maassamme käy vähitellen ajankohtaiseksi keskustelu Suo-

men Akatemiaan valittavista jäsenistä. Akateemikko-ehdokkaista on tietysti legio, mutta itse kukin voinee etukäteenkin arvioida, ainakin melkoisella varmuudella, ketä sellaisia tiedemiehiä ja taiteilijoita meillä on, joiden pääsy on itsestään selvä tai ainakin joltisenkin varma. Pistäytyessäni Helsingissä tuonnottain ja viihvähittäessäni siellä viiden teekupillisen verran juuri keuhkokuumeesta toipuneen kirjailija Matti Hällin dubletissa jouduin tästäkin aiheesta keskustelemaan. Nuorempien kirjailijapiirien yksimielisen käsityksenä ent. oululaisemme kertoi, että Väinö Aalfosta kuvataiteilijoista ja Ilmari Kiantoa ja E. F. Sillanpäästä kirjailijoista pidetään ilman muuta akateemikon arvoon ja asemaan oikeutettuina, tiedetään Iki-Kiannon itsekin syyllistyneen "siltojen polttamiseen" Helsinkiin päin. Henkilökohtaisten suhteittenhan ei kuitenkaan pitäisi tällaisessa vaikuttaa. Tietysti mestari Sibelius on itseoikeutettu akateemikko jos kukaan. Tiedemiehistä voitane ainakin filosofianprofessori Eino Kailaa pitää joltisenkin varmana. —

Niin, juttuahan voisi jatkaa pitkäänkin, mutta kun lupasin olla kirjailijaa tällä kertaa haastattelematonta, niin jääköön. Joltisenkin lupaukseksi sain kuitenkin kaunokirjallisesta palasesta joului-Kaikuun. Lähtäisiksi lahjoitti Hälli minulle harvinaisen tekijäkappaleen, uuden ja kait juuri kauppoihin joutuvan romaaninsa "Muovailusavea" oikovedoksen kaksoiskappaleen.

Kirjallisiin alkupaloihin kuuluu tässä yhteydessä myös lähestyvä Merikoski-kerhon kirjailijamatinea. kolmas järjestyksessä, joulukuun 1 päivänä, jolloin saamme ensimmäisen kerran nähdä vierainamme kirjailija Viljo Kojon (viimeksi "Tuultä ja tyyntä"-kokoelma), teatterinjohtaja, kirjailija ja maisteri Aivi Kivimaan ja runoilija, lehtori, kirjallisuuskritikko ja kulttuuripoliitikko (satiirikko!) Unto Kupiaisen. Lisäksi esiintyy ainakin maisteri Eina Kauppinen, joka tulee pakinomaan ajankohtaisista kirjallisista päiväkysymyksistä. Merikoski-kerholaiset itse, vaikka eivät ole joutaneetkaan juuri paljoakaan toimimaan, keskustelevat muutaman naisen ja miehen voimalla pohjalaisista kirjauutuuksista joulukuun seitsemäntenä.

Pikkulämmin seuraa aikanaan!

Panu.